RDW

Divisie Registratie en Informatie

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
T.a.v.
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum	Bijlage(n)
		28 februari 2024	

Contactpersoon	E-mail

Onderwerp
Adviesaanvraag inzake wetsvoorstel van JenV ter verbetering aanpak rijden onder invloed

Geachte ,

U heeft de Dienst Wegverkeer (RDW) verzocht om advies te geven naar aanleiding van het wetsvoorstel van het ministerie van Justitie en Veiligheid (hierna: JenV) ter verbetering van de strafrechtelijke aanpak van bestuurders die deelnemen aan het verkeer onder invloed van alcohol en/of drugs, rijgevaarlijk gedrag vertonen of een combinatie daarvan (hierna: wetsvoorstel).

U vraagt advies over de volgende punten:
1. het wetsvoorstel en de Memorie van Toelichting;
2. de eventuele consequenties van het wetsvoorstel voor de RDW op hoofdlijnen in kaart te brengen;
3. eventuele uitvoeringsproblemen in relatie tot de beoogde voorbereiding vanaf 2027 en implementatie in 2028 op hoofdlijnen, voor zover de RDW deze nu al kan voorzien; en
4. de mogelijke bedrijfsvoeringsrisico's op hoofdlijnen met bijbehorende beheersmaatregelen, voor zover dit nu al voorzien kan worden.

Hieronder treft u het advies van de RDW, voor zover we op de door u gevraagde onderdelen al advies kunnen geven, aangezien de verwachting is dat deze pas in 2028 inwerking zal gaan treden en er vooraf nog een uitvoeringstoets komt op de Wet en de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB: Reglement rijbewijzen).

Postbus 9000
9649 HA Veendam
Skagerrak 10
9642 CT Veendam

(lokaal tarief)
www.rdw.nl

1. Het wetsvoorstel en de Memorie van Toelichting

Op 9 januari jl. is er met HBJZ en DGMO overleg geweest en is het wetsvoorstel besproken. Hieronder staan de opmerkingen op de Wet en Memorie van Toelichting.

Onderdeel C
Op overheid.nl/wetten staat bij artikel 111 twee maal een zevende lid. Of een foutje in de publicatie, of een foutje in eerdere wetswijzigingen. Goed om uit te zoeken en te herstellen. De wijziging in deze conceptwet gaat over het 'tweede' lid 7 van artikel 111. Dus wellicht is dit eigenlijk een wijziging van lid 8.

Onderdeel D, E, F en G
In deze artikelen vervalt artikel 123b.

Als artikel 123b komt te vervallen in de genoemde artikelen, is inname bij de gemeente van een rijbewijs dat ongeldig is geworden op grond van artikel 123b niet meer mogelijk en is er ook geen registratie van deze maatregelen in het rijbewijzenregister.

De vraag vanuit de RDW is met name of de overgangswetgeving voor de recidiveregeling voldoende is geborgd. De RDW gaat ervan uit dat ook na inwerkingtreding van het wetsvoorstel de rijbewijzen die ongeldig zijn geworden op grond van artikel 123b, ook ongeldig blijven en dat de vervolgafgifte zoals die was voor inwerkingtreding van deze Wet van toepassing blijven.

Onderdeel M
In artikel 179b wordt geregeld dat de officier van justitie de aantekening registreert. Voorstel van de RDW is om dan ook vast te stellen dat de opgelegde ongeldigverklaring door de rechter door de officier van justitie wordt geregistreerd.

Is het nodig dat hier vermeld wordt wie de registratie van de ongeldigverklaring doet of kan dit later in artikel 150 van het Reglement rijbewijzen worden opgenomen? Daar staat nu ook vermeld dat de officier van justitie dit doet voor de recidiveregeling.

In de wetgeving is niet opgenomen binnen welke termijn het rijbewijs ongeldig wordt als de rechter het rijbewijs ongeldig verklaart. Wanneer vindt de registratie plaats? Kan de persoon in bezwaar/hoger beroep tegen de ongeldigverklaring? Of is de ongeldigverklaring meteen uitvoerbaar en heeft bezwaar en beroep wel of geen schorsende werking?

Artikel 179c
De duur van een OBM wordt verlengd met de duur dat het rijbewijs niet is ingeleverd of als de persoon in hechtenis is. We gaan er dan ook van uit dat de duur van de OBM wordt verlengd met de duur dat de persoon vervangende hechtenis krijgt. Dit is van belang voor de duur van de registratie van de maatregel in het rijbewijzenregister.

B
Artikel 9, tweede lid, tweede zin, komt te luiden: “Hetzelfde verbod geldt ten aanzien van wie op grond van de artikelen 132, zevende lid, of 134**, achtste lid**, in het ….” Wordt met het achtste lid niet het negende lid bedoeld?

ARTIKEL VI
Deze wet heeft geen gevolgen voor strafbare feiten die zijn begaan voor de inwerkingtreding van deze wet. Artikel 123b van de Wegenverkeerswet 1994, zoals dat luidde voor de inwerkingtreding van deze wet, blijft in deze gevallen van toepassing. Is dit voldoende voor overgangswetgeving als artikel 123b in andere verwijzingen wordt verwijderd uit de Wet? Zie opmerking onder ‘Onderdeel D, E, F en G’.

Memorie van Toelichting:

Pagina 6
4.2. Vervangende hechtenis bij schending ontzegging rijbevoegdheid.
Zie ook de opmerking bij wetgeving. Heeft de hechtenis ook opschortende werking voor de ontzegging rijbevoegdheid?

Pagina 9
4.3.2, 1e alinea, “Dit in tegenstelling tot een ‘kale’ ontzegging van de rijbevoegdheid…..”. Wat wordt bedoeld met een ‘kale’ ontzegging? Om verwarring te voorkomen, is een ‘kale’ ontzegging volgens de RDW als er een ontzegging is opgelegd aan een persoon die niet in het bezit is van een rijbewijs. Dat kan het in deze context niet zijn, aangezien er gesproken wordt over teruggave van het rijbewijs na de ontzegging.

Pagina 10
4.3.2, 3e alinea, hier wordt gesproken over een besluit op een rijbewijsaanvraag. Dit is onjuist, aangezien het CBR geen besluit op een rijbewijsaanvraag kan nemen. Zij vragen deze gegevens op naar aanleiding van een aanvraag examen (in verband met afgifte van een Verklaring van Geschiktheid) en het rijbewijs is ongeldig geworden op grond van de recidiveregeling of ongeldigverklaring opgelegd door de rechter.

Besluit op de rijbewijsaanvraag komt daarna en wordt genomen door de gemeente of in bepaalde aanvragen door de RDW.

Ook wordt gesproken over een geringere vorm van verwerking van strafrechtelijke gegevens dan thans bij de recidiveregeling. Dit is alleen juist als het CBR nu bij iedere registratie van ongeldigheid in het kader van recidive in het rijbewijzenregister gegevens bij het OM opvraagt.

Pagina 11
4.4, 2e alinea, "…dat bestuurders direct een nieuw rijbewijs kunnen aanvragen." Ook voor de recidiveregeling geldt dat er alleen een rijbewijs kan worden aangevraagd als de strafmaatregel is beëindigd. Alleen als er bij een recidivist die voor de tweede keer in vijf jaar wordt veroordeeld met een promillage van minimaal 1,3 geen rijontzegging wordt opgelegd, zou na onherroepelijk worden van de uitspraak iemand meteen een examen kunnen aanvragen. De vraag is of dit wel de praktijk is?

Pagina 15
Onderdeel I, 1e alinea: "…in de procedure betreffende de aanvraag van de eigen verklaring (in de praktijk gezondheidsverklaring genoemd)." In de huidige wetgeving is eigen verklaring reeds gewijzigd in gezondheidsverklaring.

Pagina 17
Artikel VI
Is de overgangswetgeving voldoende geborgd met dit artikel, aangezien verwijzingen naar artikel 123b worden verwijderd en in de overgangswetgeving niet worden genoemd? Nog vele jaren na inwerkingtreding van deze wet kan iemand nog een nieuw rijbewijs willen aanvragen na ongeldigheid recidive. Dan moeten deze gegevens in het rijbewijzenregister staan en moet er afgifteproces zijn met de voorwaarden voor vervolgafgifte zoals die nu gelden.

2. Mogelijke consequenties

Op 29 maart 2023 heeft de RDW onder enkele voorbehouden een kosteninschatting gestuurd. Het gaat om eenmalige kosten. Het geschatte bedrag kwam toen uit op € 275.000. De voorbehouden zijn:
- inschatting van de werkzaamheden is gebaseerd op de conceptwet;
- het geschatte bedrag betreft enkel de realisatiekosten;
- de kosteninschatting is gebaseerd op de uurtarieven 2023.

De daadwerkelijke kosten zullen mede afhangen van de afstemming met de betrokken uitvoeringsorganisaties en de keuzes die daar gemaakt zullen worden.

Ik merk op dat er geen management besluitvorming heeft plaatsgevonden op deze kosteninschatting en dat in onze uitvoeringstoets het definitieve bedrag zal worden opgenomen. De RDW gaat ervan uit dat als de definitieve kosten afwijken van deze schatting, dit geen gevolgen oplevert voor de vergoeding van die kosten aan de RDW. In zoverre kan de kosteninschatting niet aan de RDW worden tegengeworpen.

3. Eventuele uitvoeringsproblemen

Voor de implementatie in 2028 is het van belang tijdig te worden geïnformeerd en betrokken te worden bij de voorbereidingsfase, zoals bij het opstellen van de AMvB en MR. Alleen dan kan er tijdig een planning worden gemaakt voor de implementatie en kan met de betrokken partijen de wijze van uitvoering en communicatie worden vastgesteld.

Naast een uitvoeringstoets op de Wet moet er ook een uitvoeringstoets op de AMvB komen. Het wijzigen van de applicaties bij het OM kan ook gevolgen hebben voor onder andere de wijze van registratie van de rijontzegging in het rijbewijzenregister. Hier is echter nu nog geen duidelijkheid over.

4. Mogelijke bedrijfsvoeringsrisico’s en beheersmaatregelen

Als de voorwaarden voor een aanvraag van een rijbewijs bij een opgelegde ongeldigverklaring door de rechter anders zijn dan bij de huidige recidiveregeling, dan is er sprake van twee verschillende aanvraagprocedures. De wijzigingen zullen dan ook impact hebben op de processen van andere partijen, waaronder het CBR en de gemeente. De verdere uitwerking van de AMvB zal hier duidelijkheid over moeten geven.

Ik hoop u hiermee in eerste instantie en naar aanleiding van het overleg op 9 januari jl. voldoende informatie te hebben gegeven en wacht het vervolg van de invoering van deze wet af.

Hoogachtend,

namens de directie van de RDW,

Manager Rijbewijzen